

ده هستی نظام پر عدل ولاړ دی

عادل خدای (جل جلاله) په سورة الرحمن کې فرمایي: زبارة: الله (جل جلاله) آسمان پورته کړی او تله یې اېښې ده، ترڅو تاسو په تله کې تېری ونه کړئ. زیاتره اسلاف له دې نه دا استنباط کوي، که په کائناتو کې د حق او عدل ساتنه ملحوظه نه وي، نو د نړۍ، نړۍ والو او ټولو کائناتو دا ټول انتظام، ساتنه او انضباط سره ګډوډ کیده. تفسیر کابلی، ج ۲، ص ۱۳۰۳

د تاسیس کال ۱۴۴۳ هـ ق ۱۴۰۰ هـ ش

د سترې محکمې کاري څرګندویه خپرونه

مسلسله شمېره (۲۱)

۱۹ نومبر ۲۰۲۲ م

۲۴ ربیع الثانی ۱۴۴۴ هـ ق

شنبه ۲۸ لړم ۱۴۰۱ هـ ش

سفر هیئت تفتیش قضائی غرض بررسی اجراءات عادی به ولایت فاریاب

تشخیص نمود که به چه تعداد محبوسین مردانه، زنانه و اطفال در محبس آن ولایت موجود می باشند و شکایات زندانیان را غرض رسیده گی به موقع به ریاست محکمه مرافعه و ریاست محکمه ابتدائیه شهری شریک ساخت.

شان خلاء بعضی نواقصات به نظر رسید، از طرف هیئت مؤلف رهنمائی گردید تا در آینده از تکرار همچون اجراءات خوداری کرده و با در نظر داشت اصول و مقررات اجراءات شان را عیار سازند. علاوهً هیئت مؤلف تفتیش قضائی از محبس ولایت فاریاب نظارت به عمل آورده،

هیئت مؤلف به ملاحظه و مشاهده سوابق دست داشته از آنعه منسوبین قضائی و اداری که اجراءات شان با در نظر داشت اصول، مقررات، متحدالمال های مقام شورای عالی ستره محکمه و لایحه ریاست عمومی تفتیش قضائی انجام داده اند؛ قدرانی نموده و از آنعه منسوبین قضائی و اداری که در اجراءات

مولوی عبدالصیر (غزنی)، مولوی جمعه گل (منصف) و مولوی عبدالرحمن (مخدوم) عازم ولایت فاریاب گردیده اجراءات عادی قضائی و اداری دیوان های استینافی، دیوان های محکمه ابتدائیه شهری و محاکم ابتدائیه ولسوالی های آن ولایت بررسی و تفتیشی نموده اند.

هیئت مؤلف تفتیش قضائی به تاریخ ۱۴۴۴/۲/۲۵ به اساس هدایت مقام عالی ستره محکمه، از طرف مفتی محمد ابراهیم جان (ابوالحافظ) رئیس عمومی تفتیش قضائی، تحت سرپرستی مولوی عبدالولی (محمود) معاون ریاست عمومی تفتیش قضائی به اشتراک مفتیشن قضائی هریک

د سترې محکمې متحدالمالونه

د متحدالمال ۳۱

نېټه: ۱۴۴۴/۴/۱۸ هـ ق

بناءً د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام پورته تحریر شوي هدايت د دې متحدالمال په توسط د افغانستان اسلامي امارت د سترې محکمې مربوط ریاستونو، تمیزونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو ته واستول شوه تر څو د هغې په رڼا کې شرعي او اصولي کړنې تر سره شي. یادونه: هغه مکتوبونه او متحدالمالونه چې د دې متحدالمال څخه مخکې صادر شوي او د دې متحدالمال سره په ټکر کې واقع وي هغه لغوه دي قابل عمل نه دي.

هیئت قضائیه ته واستول شي. په هر ولایت کې ټاکل شوي قضائیه هیئت دې د پورته ذکر شوي کاري طرز العمل مطابق یادي دوسې تر څیرني لاندې ونیسي، که د تیري ادارې د محاکمو فیصله پر شرعي اصولو برابره وه، تائید دې کړي او که په شرعي اصولو برابره نه وه، نقض دې کړي تر نقض وروسته دې د قضیې جانبین راوغواړي او د هغو په حضور کې دې د شرعي اصولو موافق خپله نهائی فیصله صادره کړي او د تطبیق لپاره دې مربوطه مرجع ته واستوي.

امارت په محاکمو کې د تیري ادارې څخه د پاته دوسیو په باره کې لاندې ترتیب په نظر کې ونیول شي: ((د تیري ادارې هغه دوسیې چې یوازې ابتدائیه یې شوي وي، یا یې ابتدائیه او مرافعه دواړه شوي وي، یا هم ابتدائیه، مرافعه او تمیز درې سره شوي وي لیکن تطبیق شوي نه وي او محکوم علیه د تجدید نظر غوښتنه وکړي، یا محکوم له تطبیق وغواړي، په دې ټولو صورتونو کې دې دوسیو د یوه جانب د مراجعې په صورت کې د پورته ذکر شوي طرز العمل د دولسمې مادې مطابق په هر ولایت کې د استیناف محکمې د لارې و یاد

طرز العمل د مشرتابه محترم عالي مقام تر تائید وروسته د سترې محکمې د دارالانشاء عمومی ریاست د متحدالمال نمبر (۱۳) مورخ ۱۴۴۴/۲/۲ هـ ق مل ټولو محکمو ته استول شوی دی چې د یاد طرز العمل په دوهمه ماده کې یواځې د تیري ادارې نهائی او قطعي غیر تطبیق شده فیصلو د بیا څیړلو یادونه شوی ده. د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا د سترې محکمې محترم مقام ته شفاهي هدايت شوی تر څو د اسلامي

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دیوانونو، مرافعه او ابتدائیه محکمو قدرمنو منسوبینو ته! السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته وبعده: د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام د هدایت په اساس، د تیري ادارې نهائی او قطعي غیر تطبیق شده فیصلو د بیا څیړلو په موخه په هر ولایت کې قضائیه هیئت ټاکل شوی چې د یاد هیئت لپاره کاري

اسلامي حکومت

دریمه برخه:

۵- د پیاوړې پوځ درلودل: اسلامي حکومت باید داسې پیاوړی پوځ ولري، چې دښمنان د لیرې ور څخه ووپرېږي او د دښمنانو مقابله وکړای شي، الله تعالی په خپل سپېڅلي کلام د سورة الانفال په ۶۰ نمبر آیت شریف کې فرمایي: زبارة: او تاسې د هغوی د مقابلې لپاره تر خپل وس ډېر زیات طاقت او تیارزین کړي آسونه برابر کړئ، تر څو چې په دې وسیله د الله پر دښمنانو، پر خپلو دښمنانو او پر هغو نورو دښمنانو هیبت راولئ، چې تاسې یې نه پېژنئ خو الله یې پېژني. د الله په لاره کېنې چې تاسې هر څه ولگوئ، د هغو پوره او بشپړ مکافات به ستاسې لوري ته راوگرځول شي او ستاسې سره به هیڅکله ظلم ونه شي. او دا پیاوړی اسلامي پوځ به هېواد ته سوکالي او امن راولي، د هېواد د خپلواکۍ او حاکمیت ساتنه به کوي او همدارنگه به د هېواد دننه او بهر کې د دیني شعائرو دفاع به کوي. الله تعالی د سورة البقرې ۱۹۳ نمبر آیت شریف کې فرمایي: زبارة: او تاسې له هغو سره وجنگېږئ تر دې پورې چې فتنه پاتې نه شي او دین ټول د الله لپاره شي، بیا که هغوی لاس پر سر کول، نو وپوهېږئ چې له ظالمانو پرته د بل چا په ضد لاس غځول روا نه دي. اخذلیک: تممة النظام، ۱۴ صفحه، تألیف: قاضي القضاة شيخ عبدالحکیم حقاني صاحب/ زبارة: مولوي عبدالرحیم راشد

هلمند ولایت کې د درېیو ولایتونو قضاتو ته د ظرفیت لوړونې سیمینار پای ته ورسېد

استازیتوب خپلو خبرو کې د دغه ډول سیمینارونو جوړول خورا ګټور وبلل او وویل، په تېرو درېیو میاشتو کې دا څلورم ځل دی چې د جنوب غرب زون تمیز ریاست لخوا قضاتو ته دغه ډول ګټور سیمینار جوړېږي.

نوموړي وویل، دلته دوی ته حقوقي او جزائي اصول وربښودل شوي چې دوی یې تطبیق او عملي کېدو ته پوره ژمن دي.

یاده غونډه د نورو مسؤولینو تر خبرو وروسته د دعا په ویلو سره پای ته ورسېده.

ولایتونو قضاتو ته د معیاري او اصولي فیصلو کولو، د عدالت د تامین او د ظلم او فساد د مخنیوي برخو کې روزنه ورکړل شوه.

وروسته د قضائي تعلیماتو رئیس او د سیمینار یو تن استاد وویل، په فیصلو کې به جرئت کوو، د قرآن او شریعت مطابق به خپلې فیصلې کوو، هڅه باید وشي چې د مسلمانانو حقونه تلف نه شي.

د یاد سیمینار د ګډونوالو له ډلې د فراه ولایت د استیناف محکمې رئیس مولوي محمدگل صیاد د نورو ګډونوالو په

قضائي مرستیال او د جنوب غرب زون تمیز رئیس شیخ مولوي سردارمحمد صاحب، د هلمند د استیناف رئیس محترم ابوسعید الغزنوي، د قضائي تعلیماتو رئیس قاضي شیخ مولوي عبدالصادق صاحب، د هلمند مرستیال والي محترم عبدالرحمن کندوزي صاحب او نورو مسؤولینو ګډون درلود.

یادې پای غونډې ته د سترې محکمې قضائي معاون او د جنوب غرب زون تمیز رئیس د قضاء په اړه تر هر اړخیزه وینا وروسته وویل، دلته د ۱۰ ورځو په جریان کې د درېیو

هلمند ولایت کې د سترې محکمې لخوا د درېیو ولایتونو (هلمند، فراه او نیمروز) د محاکمو اړوند قضاتو ته د ظرفیت لوړونې ۱۰ ورځنی جوړشوی قضائي سیمینار پای ته ورسېد. په یاد سیمینار کې چې په ۱۴۴۴/۴/۱۰ هـ ق نېټه جوړ شوی و د هلمند، فراه او نیمروز ولایتونو شاوخوا ۱۸۲ قضاتو ته د محاکمو د اصولو د تطبیق، قضاتو د ظرفیت لوړونې، عدالت او حدودو د جاري کولو او نورو مهمو قضائي موضوعاتو په تړاو هر اړخیزه روزنه ورکړل شوه.

د دغه قضائي سیمینار په پای غونډه کې د سترې محکمې

جلسه هماهنگی عدلی و قضائی ریاست عمومی محکمه استیناف ولایت دایکندی برگزار گردید

جلسات هماهنگی عدلی و قضائی را در حل مشکلات ارگان‌های عدلی و قضائی مفید دانسته و رهنمائی‌های سودمند و همه جانبه را راجع به تطبیق قوانین شرعی و تأمین عدالت که یکی از تقاضای مردم می باشند به مجلس ارشاد فرمودند.

همچنان محترم الحاج شیخ الحدیث والتفسیر مولوی سید محمد (حقانی) رئیس دیوان جزاء محکمه مرافعه ولایت دایکندی سخنانش را با آیه دوم سورة المائده ((**وتعاونوا علی البر والتقوی ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان**)) شروع نمود گفت که مجاهدین چند سال جهاد نموده‌اند تا اینکه اکنون به قدرت رسیده‌اند.

موصوف از تمام اشتراک کننده‌گان جلسه خواست که کارهای شان را به رضای الله متعال انجام دهند و وظایف محوله خویش را به درستی انجام دهند.

در اخیر جلسه با دعائیه خیر خاتمه یافت.

کریم ((**اعدلوا هو اقرب للتقوی**)) شروع نمود گفت که در دین مقدس اسلام یکی از بنیادی ترین ارزشها، ارزش عدالت است.

موصوف برای تمام اشتراک کننده‌گان گفت که عدالت را باید سرلوحه امورات کاری خویش قرار دهند.

بعد از آن روی آجنداء جلسه به صورت کلی و همه جانبه بحث و گفتگو نمود گفت که ادارات عدلی، قضائی و امنیتی به مثابه زنجیره به هم پیوسته و با داشتن رسالت مشترک در راستای تأمین حاکمیت قانون، تحقق عدالت و مبارزه بهتر با جرایم در جامعه فعالیت می نمایند؛ بناءً جلسه هماهنگی به منظور ایجاد هماهنگی بیشتر میان این ادارات در راه تحقق رسالت مذکور و غرض بهبود و حل چالش‌های کاری می‌توانند زمینه بهتر را در جهت تحقق اهداف متذکره میسر سازد.

الحاج شیخ الحدیث مولوي عبدالکریم «محمدی» تدویر

درېیم مجرم د کندهار ښار په ۱۳ مه ناحیه کې له پردی نامحرمې ښځې سره روابط درلودل؛ ترچې ویې تښتولې وه او خلوت یې ورسره کړی وو، بالاخره د استخباراتو لخوا کشف او ونیول شو او محکمې ته حاضر شو. د محکمې لخوا په شپږ میاشتې قید او ۳۹ درو تعزیري سزا محکوم کړل شو او په یاده نېټه په عام محضر کې مجازات شو. څلورم مجرم چې د کندهار ښار د څلورمې حوزې په مربوطاتو کې یې د یوه دوکان له مخې څخه موټرسایکل غلا کړی و او د مجاهدینو لخوا ونیول شو، نومړی مجاهدینو محکمې ته حاضر کړ د محکمې لخوا په یو کال قید او

سرپرست څارنوالی استیناف، مولوی گل محمد سرپرست ریاست عدلیه، حسین (رضوانی) سرپرست ریاست زراعت آبیاری و مالدارۍ، حیات الله (جویا) مدیر عمومی تطبیق قانون مستوفیت ولایت دایکندی، محمد باقر (بشرمل) نماینده شاروالی شهر نیلی، داکتر ملا محمد قاسم (انقیاد) رئیس صحت عامه، قاری مولوی شیرمحمد رئیس څارنوالی عسکری، تاج محمد (صمیم) نماینده قوماندانی امنیه، مولوی ولی جان مدیر مجلس تدویر یافت.

در ابتداء جلسه آیات چندی از کلام الله مجید توسط محترم قاری حمدالله (کوثری) عضو محرر دیوان مدنی شهری ولایت دایکندی تلاوت گردید.

سپس الحاج شیخ الحدیث مولوي عبدالکریم «محمدی» رئیس عمومی محکمه استیناف ولایت دایکندی اشتراک معاون صاحب ولایت و مشترکین جلسه هماهنگی را خوش آمدید و خیر مقدم گفته سخنانش را با آیه از قرآن

کندهار ولایت کې پنځو مجرمینو ته تعزیري سزا ورکړل شوه

دوهم مجرم د کندهار ښار په اوومه ناحیه کې له یو کور څخه (چې په یاد کور کې څوک نه وو) یوه بېټری، یوه شمسي هینداره او یو د کالو جوړولو ماشین غلا کړی وو، یاد کس د مجاهدینو لخوا ونیول شو، ذکر شوي توکي یې بیرته خپل مالک ته وسپارل شول، مجرم محکمې ته حاضر کړل شو او د محکمې لخوا په (۶) میاشتې قید او (۳۰) درو تعزیري سزا محکوم کړل شو او په یاده نېټه په عام محضر کې مجازات شو.

په ۱۴۴۴/۳/۲۹ هـ ق نېټه کندهار ولایت کې پنځو مجرمینو ته د مرافعې محکمې د دېوان جزاء لخوا تعزیري سزاوې ورکړل شوې.

د یادو مجرمینو له ډلې څخه یوه د کندهار ښار اړوند د نهمې حوزې په مربوطاتو کې دوې لېږی او یوقالب غلا کړی چې د محکمې لخوا په دغه جرم په اووه میاشتې قید او (۳۰) درو تعزیري سزا محکوم کړل شو او په ۱۴۴۴/۳/۲۹ هـ ق نېټه په عام محضر کې په درو ووهل شو.

در محکمه ابتدائیه شهری فیض آباد نشست اداری تدویر یافت

مربوطه تقدیم بدارند، قضات محترم و کارمندان اداری تا حد توان سعی نمایند که با مراجعین از رویه نیک و اخلاق احسن استفاده کند؛ تا باعث بد نامی محاکم نگردد.

رئیس محکمه مذکور گفت که در مورد اجراءت فیصله جات جزائی و حقوقی توجه جدی صورت گیرد تا باشد فیصله‌ها خویش را طبق اصولنامه اداری محاکم عیار سازیم.

در پایان جلسه پرسونل قضائی و اداری محکمه ابتدائیه شهری فیض آباد از رهنمایی عالمانه و مدبرانه رئیس محکمه ابتدائیه شهری اظهار سپاس و قدردانی نموده‌اند.

که دوسیه‌های آنها باید در اولویت کاری قرار داده شود تا سرنوشت مدعی علیه مشخص گردد.

رئیس محکمه ابتدائیه همچنان گفت که دیوان مدنی از جمله پرکارترین دیوان‌ها در سطح این ریاست می‌باشد، در مورد سعی و تلاش صورت گیرد که به مشکلات مردم بدون درج شکایت قضایای حقوقی به طریقه نوبتوار مورد رسیدگی اصولی قرار گیرد.

موصوف تأکید کرد که مفتی صاحبان کوشش نمایند که بررسی مقدماتی دوسیه‌ها را طبق جدول ترتیب داده شده به اسرع وقت انجام داده غرض فیصله شرعی به رئیس

شود؛ تا از تأخیر بی مورد در دوسیه‌جات جزائی و حقوقی جلوگیری به عمل آمده؛ و مردم از فعالیت محاکم رضایت کامل داشته باشند.

مولوی عبدالجمیل (سائس) رئیس محکمه ابتدائیه شهری فیض آباد افزود، رعایت نمودن اوقات رسمی و رژیم کاری برای همه قضات و کارمندان اداری بدون کدام استثناء واجب است؛ اما در صورت ضرورت اجازه رئیس مربوطه در زمینه حتمی می‌باشد.

موصوف در ارتباط به دوسیه‌های جزائی که مدعی علیه دارند؛ ولی مدعی علیه آنها در مجلس قرار دارند گفت

به تاریخ ۸ ربیع الثانی سال ۱۴۴۴ هجری قمری تحت ریاست مولوی عبدالجمیل (سائس) رئیس محکمه ابتدائیه شهری فیض آباد با اشتراک پرسونل قضائی و اداری نشست اداری این محکمه دایر گردید.

جلسه با تلاوت چندی از آیاتی کلام الله مجید آغاز شد؛ متعاقباً رئیس محکمه ابتدائیه شهری اجندای جلسه و هدف از تدویر جلسه را به همه پرسونل قضائی و اداری بیان کرد. رئیس محکمه ابتدائیه شهری روی بعضی از کارهای قضائی و اداری تأکید ورزید که باید کارها بطور مسؤولانه و صادقانه طبق احکام شریعت اسلامی و اصولنامه اداری محاکم امارت اسلامی افغانستان به وجه احسن انجام

د پکتیا ولایت د استیناف محکمه کې اداري ناسته ترسره شوه

د پکتیا ولایت د مرافعه محکمه په ریاست مقام کې د دې محکمه د رئیس الحاج مفتي عبدالله خالد په مشرۍ اداري ناسته ترسره شوه. په دې ناسته کې د مرافعه محکمه د دېوانونو قضایي غړو، د پکتیا ولایت ښاري ابتدائیه محکمه رئیس او قضایي غړو او د مرافعه محکمه د ثبت اسناد و ثایق او مخزن آمر او قضایي غړو گډون درلود. غونډه د مولوي صمیم الله (انس) لخوا د قرانکریم په مبارکو آیاتونو پیل شوه؛ ورپسې د مرافعه محکمه رئیس خبرې وکړې، د غونډې ټولو گډونوالو ته یې ښه راغلاست ووايه. نوموړي په خپلو خبرو کې وویل، خپلې ورځنۍ قضایي چارې په اخلاص او صداقت ترسره کړې، له کبر او غرور څخه ځانونه وساتئ او د سترې محکمه عالي مقام د هدایت سره سم د خپلو مشرانو په اطاعت سره خپلو چارو ته په خپل وخت رسېدنه وکړئ. مفتي خالد وویل، له خلکو او ولسونو سره نېکه رویه وکړئ، هره دوسیه چې نوې محکمه دېوان ته واردېږي

د کونړ ولایت مرافعه محکمه کې اداري ناسته ترسره شوه

د سه شنبې په ورځ چې د ۱۴۴۴/۴/۶ هـ ق نېټې سره سمون خوري د کونړ د مرافعه محکمه د رئیس محترم مولوي عزيزالرحمن «حقاني» په مشرۍ د یاد ولایت د محاکمو د مسؤلینو ترمنځ اداري ناسته ترسره شوه. یاده ناسته چې د مرافعه محکمه ریاست د دېوانونو رئیس صاحبانو، د شهري محکمه د دېوانونو رئیس صاحبانو او د ابتدائیه محاکمو رئیس صاحبانو په کې گډون درلود د قرآن عظیم الشان د څو مبارکو آیاتونو په تلاوت پیل شوه. د ناستې په پیل کې د مرافعه محکمه رئیس محترم مولوي

په دقیق ډول یې وگورئ، که چېرې ستاسو محکمه دېوان پورې اړه درلوده د دوه ورځو په موده کې یې اړوند مرجع ته مکتوبا مسترد کړئ؛ ترڅو خلک له ستونزو سره لاس او گربوان نه شي. د محبوسینو په اړه یې ټینکار وکړ چې په اونۍ کې یوځل له محبوسینو نه لیدنه وکړئ او د محبوسینو شته ستونزو ته رسېدنه وکړئ. دغه راز د توقیف خانو او نظارت خونو په اړه یې قضاتو ته سپارښتنې وکړې چې د توقیف خانو او نظارت خانو څارنه وکړئ چې بېگناه ولس تهديد او تر بند لاندې نه

دغه راز د مرافعه محکمه رئیس د سترې محکمه عالي مقام له لوري د صادر شویو متحدالمآلونو، فرامینو او هدایاتو په تړاو تفصیلي خبرې وکړې او د یاد ولایت اړوند ټولو محاکمو له مسؤلینو یې وغوښتل چې ذکر شوي هدایات په خپلو ورځنیو چارو کې تطبیق کړي ترڅو ورځني اجراءات د عالي مقام د هدایاتو مطابق ترسره شي. پر دې سربېره د استیناف محکمه رئیس د میاشتنی، ربعوار او کلني راپورونو په خپل وخت ترتیب په هکله قضاتو ته لازم هدایت وکړل.

ورپسې د ښاري محکمه رئیس مولوي محمد ایوب «قلم»

وي او په پای کې د محاکمو د اسرار په اړه وغږېده او زیاته یې کړه چې محاکمو ته بېلا بېل موضوعات محول کېږي باید په ټولنه کې د خلکو او ولسونو راز افشا نه شي او پټ پاتې شي. په پای کې د قضاتو په استازیتوب د پکتیا ولایت ښاري ابتدائیه محکمه رئیس مولوي کلیم الله (قانت حقاني) خبرې وکړې او د قضاتو په استازیتوب یې د مرافعه محکمه له رئیس نه مننه وکړه او خونې یې وښوده. ناسته د دعا په ویلو سره پای ته ورسېده.

قضاتو او د جلسې گډونوالو ته د قضایي اجراءاتو اړوند خپلې ارزښتناکې خبرې وکړې. دغه راز د دېوانونو رئیسانو او د ابتدائیه محاکمو رئیسانو ته نوبت ورکړل شو ترڅو په خپل وار د خپلو ستونزو او مشکلاتو په اړه ناستې ته خپل وړاندیزونه شریک کړي چې د محترم رئیس صاحب له خوا یې یادابښونه واخیستل شول او اړونده قضاتو ته یې د ستونزو د حل په موخه لارښوونې وشوې او لازم هدایات یې ورته ورکړل. جلسه په دعائیه کلماتو پای ته ورسېده.

د زابل ولایت د مرافعه محکمه رئیس د میزاني ولسوالۍ له ابتدائیه محکمه څخه لیدنه وکړه

د لیدنې په پای کې د مرافعه محکمه محترم رئیس د میزاني ولسوالۍ ابتدائیه محکمه کارکوونکو ته هدایت وکړ چې د مراجعینو کارونه پر وخت وړخاښوئ، په دې سره به له یوې خوا د مراجعینو د شکایاتو مخه نیول شوې وي او له بلې خوا به الله (جل جلاله) او اسلامي امارت ته مسؤل نه یاست .

داسې هدایت وشو چې کله موضوع پای ته ورسېده نو باید مفتي مسوده ترتیب کړي او دوهم ځل یې قاضي صاحب دقیق تر نظر وباسي او په درېیم قدم کې به محرر صاحب فیصله ولیکي. پر دې سربېره محترم شیخ نقیب الله اخندزاده د صادره او وارده چارو د لایهود په موخه هم د یادې محکمه مسؤلینو ته ځینې سپارښتنې وکړې.

او اداري چارې له نږدې وکتل شوې، د یادې لیدنې په نتیجه کې د نوموړې ابتدائیه محکمه کارکوونکو څخه مننه وشوه چې اداري او قضایي چارې یې ښې روانې دي. د یادې محکمه مسؤلینو ته په ټاکلي وخت قضیو ته په رسېدنې او نه ځنډ باندې ټینگار وشو ترڅو د طرفینو د شکایاتو، لگښتونو او ستړیاوو مخنیوی وشي.

په عموم کې د فیصلو د نواقصو د مخنیوي لپاره ورته

د روان ۱۴۴۴ هـ ش کال د ربیع الثاني میاشتې په لمړۍ نېټه د زابل ولایت د مرافعه محکمه رئیس شیخ نقیب الله اخندزاده او ورسره مل پلاوي د مرافعه محکمه د امنیت عامه دېوان محرر مولوي عبدالنافع فیضان او د یاد ریاست د تحریراتو آمر حکمت الله (عاصم) ملتیا کوله، د میزاني ولسوالۍ له ابتدائیه محکمه څخه لیدنه وکړه . په دې لیدنه کې د میزاني ولسوالۍ ابتدائیه محکمه قضایي

د ارزگان په استیناف محکمه کې د دغه ولایت له یو شمېر اداري مسؤلینو سره ناسته وشوه

مور ته خبر راکړي، چې مور ورسره د اصلاح او روزنې برخه کې همکاري وکړو. د ماشومانو د ساتنې شبکې مسؤل شېرال الله عزیزی وویل، کوم ماشوم چې جرم ترسره کړي د محبس پر ځای باید یوه مدرسه کې داخل شي، مور په دې برخه کې پوره همکاري کوو چې ماشومان په مدرسه کې خپل درسونه ووايي او هم به په راتلونکي کې د ټولنې لپاره د خدمت مصدر وگرځي. غونډه په دعا سره پای ته ورسېده .

چې عمر ونه یې له ۱۸ کالو کم وي، جرم وکړي باید د محبس پر ځای تربیه اصلاح ته وسپارل شي. یو شمېر اداري مسؤلینو هم د مرافعه محکمه رئیس ته ډاډ ورکړ چې مور به تر خپلې وسې په دې برخه کې همکاري کوو. د یادو اداري مسؤلینو له جملې څخه د کار او ټولنیزو چارو ریاست استازي شاه محمود احمدی وویل، کوم ماشوم چې جرم وکړي د هر ارگان لخواکه ونیول شي باید

مرافعه محکمه لخوا محب الله نظري گډون درلود. د استیناف محکمه رئیس محترم (ابوالتقي) د یادې اداري مسؤلینو سره ناسته کې د ماشومانو دملاتو او ساتنې د لابنه والي په خاطر یادو کسانو ته سپارښتنې وکړې وویل، باید د ماشومانو د لابنه والي لپاره ډېرې هڅې وکړو؛ ځکه ماشومان چې ښه وروزل شي راتلونکې ټولنه به هوسا وي، باید په ټولنه او مساجدو کې خلکو ته د ماشوم اړوند عامه پوهاوی ورکړل شي، چې ښوونځیو او مدارسو کې یې داخل کړي، د کوم جرم مرتکب نه شي او هغه ماشومان

په ۱۴۴۴/۳/۲۶ هـ ق نېټه د ارزگان ولایت د مرافعه محکمه رئیس الحاج شیخ مولوي سخیداد (ابوالتقي) په یاد ولایت کې د ماشومانو د ساتنې شبکې او یو شمېر نورو اداري مسؤلینو سره وکتل.

په دې غونډه د عدلیې ریاست د استازي مولوي عبدالرحیم عثمانی، د کار او ټولنیزو چارو ریاست استازي شاه محمود احمدی، د سړي میاشتي ریاست استازي امان الله افضلی، د تربیې او اصلاح آمریت استازي نقیب الله حقاني، د ماشومانو د ساتنې شبکې استازي شېرال الله عزیزی او د

جلسه اداري ریاست محکمه مرافعه ولایت فاریاب

برای رؤسای دیوانهای مرافعه و محکمه ابتدائیه شهری قضات و محررین محترمین ارائه و به موارد ذیل اشاره و مورد غور و بررسی قرار گرفته شد.

● فیصله‌های تان باید قانونی و اصولی باشد، نه مکتوبی و خلاف اصول؛ تا که برای ملت رنجیده در طول زمان خدمت صحیح و به وجه کامل اداء گردد.

● هر محکمه و دیوان مستقل است؛ به شرط که جای مشکل و دچار نه باشد؛ اگر موضوع لا ینحل بود در نزد شان به همراه رئیس عمومی شان شریک بسازید، خلاصه درمشوره فواید بسیار است باید اکثر امورتان به مشوره

جلسه اداری ریاست محکمه مرافعه ولایت فاریاب به تاریخ ۱۴۴۴/۴/۱۵ هـ ق تحت ریاست محترم مولوی عبدالغنی سعید رئیس عمومی محکمه مرافعه ولایت فاریاب و با اشتراک مولوی نعمت الله ذاکر رئیس دیوان جزاء و دیگر رؤسای دواوین استیناف به شمول محکمه ابتدائیه شهری آن ولایت در تالار جلسات علنی ریاست محکمه مرافعه ولایت فاریاب دائر گردید.

ابتداء جلسه با تلاوت آیاتی از کلام الله مجید توسط مولوی عبدالکریم رئیس دیوان امنیت عامه مرافعه آغاز شد؛ سپس رئیس عمومی محکمه استیناف توصیه‌های لازم

صورت گیرد.

● برای شما ضرور است در وقت غیر رسمی متحدالمآل، اصولنامه و لایحه امارت اسلامی افغانستان را مطالعه نمائید؛ زیرا که آن اساس و رهنمود قضات است بلخصوص افراد که تازه مقرر اند اکتفاء به تقرری خویش ننمایند.

● در ظرف دوهفته جلسه اداری برای ما و شما ضروری است؛ زیرا که در جلسه اداری شخص که اشتراک می‌کنند مفید یا مستفید قوانین نافذه امارت اسلامی افغانستان میگردد؛ هرچند بعضی موضوعات مکرر باشد؛ مگر تکرار مستلزم به تقرر در ذهن است باید جلسه اداری از ذهن

خود دور نیافت. ● کدام مکتوب که برای معلومات به یکی ازدیوان‌های محاکم مربوطه ریاست مرافعه و ابتدائیه ارسال میشود جواب مکتوب باید به دقت، سرعت، شفافیت و رعایت اصول ارائه شود؛ تا که تأخیر آن تعطیل کار نگردد.

● در روزهای پنجشنبه ازساعت اول روز طبق متحد المآل شروع کار الی حوالی ۱۰:۰۰ ظهر به وظیفه خویش حاضر باشید و از گشت و گذار بیجا و نا مطلوب خودداری نمائید. جلسه بعد از استماع نظریات و پیشنهادات شاملین با دعائیه خیر خاتمه یافت.

د دعوت او ارشاد لوی رئیس په ستره محكمه کې له اړوند رياست څخه ليدنه وکړه

تول هغه شرعي موضوعات چې د یاد رياست په اصلاحي بيانونو کې يې زده کوي خپلو کورونو ته هم ورسوي، که په هره ديني موضوع چې نه پوهېږي د یاد رياست له مسوولينو څخه يې پوښتنه وکړي، په دغه کار سره به مو هم دين زده کړي وي او هم به مو د الله تعالی رضا حاصله کړي وي.

تولو حاضرینو ته په خطاب وويل، اسلامي امارت زموږ او تاسو لپاره د الله تعالی په حضور کې زعيم دی، که موږ ته دين ونه رسوي او موږ ته خیر راونه نسيي الله پاک به پوښتنه ترې کوي، دا يې مسوولیت دی چې موږ ته دين راوړسوي.

نوموړي زیاته کړه، تول هغه فرمانونه او هدايات چې د اسلامي امارت محترم مشرتابه يې صادروي د شريعت احکام دي، دا چې موږ تول الحمدلله مسلمانان يو نو د یادو فرمانونو تطبيق او عملي کول راباندې لازم دي.

د دعوت او ارشاد لوی رئیس د سترې محكمې له کارکوونکو هيله څرگنده کړه چې صورت او سيرت پر سنتو برابر جوړ کړي، ځکه د سنتو په علمي کولو کې زموږ لوی خیر دی.

یاد اصلاحي بيان د دعاء په ويلو سره پای ته ورسېد.

د دعوت او ارشاد لوی رئیس له حاضرینو غوښتنه وکړه،

دغه راز محترم شيخ الحديث مولوي محمدهاشم صاحب

د دعوت او ارشاد لوی رئیس محترم شيخ الحديث مولوي محمدهاشم صاحب د سترې محكمې کارکوونکو ته په خپل اصلاحي بيان کې وويل، اسلامي امارت مکلف دی چې هیوادوالو ته د اسلامي شريعت احکام ورسوي.

توحيدگزارش دوسيه جات حقوقي، جزائی، تجارتي و وثايق رياست عمومي محكمه مرافعه ولايت ميدان وردگ از تاريخ ۱۴۴۴/۴/۱ الی ۱۴۴۴/۴/۱۵

گرديده است: از آن جمله (۱) دوسيه مکتوبی اجراء گرديده و (۱) دوسيه ديگر تحت کار می باشد . و همچنان در این مدت به تعداد (۴۳) قطعه وثايق مختلف النوع اجراء گرديده و طبق فرمان امارت اسلامی افغانستان قیمت آن اخذ نگردید.

دوران قرار داشت. از آن جمله (۱۹) دوسيه مکتوبی (۶) دوسيه قرار قضائی و پیرامون (۱۰) دوسيه فيصله صادر گرديده و متباقي ديگر تحت کار می باشد .

از آن جمله (۴۸) دوسيه مکتوبی (۱۶) دوسيه قرار قضائی و پیرامون (۱۷) دوسيه فيصله صادر گرديده و متباقي ديگر تحت کار می باشد.

شامل اجراءات دواوين مرافعه، وثايق محكمه ابتدائيه شهري و محاکم ابتدائيه ولسوالی ها به شرح ذيل تحرير است.

د لغمان د استيناف رئیس د علينگار ابتدائيه محكمې څخه ليدنه وکړه

د ۱۴۴۴ کال د ربيع الثاني مياشتې په ۱۴ مه نېټه د لغمان ولايت د مرافعه محكمې عمومي رئیس مفتي عبدالله (فرقاني) د دغه ولايت د علينگار ولسوالی د ابتدائيه محكمې څخه ليدنه وکړه.

په دې ليدنه کې چې د لغمان ولايت د استيناف محكمې د جزاء دېوان رئیس مفتي عارف الله (عنايت) او د تحريراتو امر شفيع الله (عابد) د استيناف محكمې د رئیس ملتيا کوله د يادې محكمې له قضائې او اداري چارواو دغه راز د حاضرې له کتاب څخه ليدنه وکړه.

د محكمې مسوولينو او کارکوونکو ته يې حاضرې ته پر پابندې او په چارو کې د شنفايت په اړه لازم هدايات ورکړل او زیاته ئې کړه چې د خلق الله کارونه په خپل وخت ترسره کړي، له مراجعینو سره ښه چلند کوي، ترڅو دا څوړېدلې ملت نور ونه څوړېږي.

ورپسې د جزاء دېوان رئیس د جزائې دوسيو په اړه لازم توضيحات ورکړل، اداري برخه کې يې د يادې محكمې د چارو د اصلاح او لا بهېدو په موخه د ابتدائيه محكمې کارکوونکو ته لازمي لارښوونې وکړې.